

Dobromila Brichtová

Vzhůru na cesty, aneb o životě výstavy

V roce 2000 připravilo Okresní muzeum Brno-venkov ve své pobočce v Šlapanicích výstavu o počátcích organizovaného cestování vůbec, v českých zemích zejména. Autorkou scénáře je PhDr. Alena Křížová, vedoucí uměleckoprůmyslového oddělení Moravské galerie v Brně. Výstava hýřila stovkami exponátů aranžovaných ve scénách interiérů měšťanské ložnice, obývacího pokoje, lázeňského prostředí a stylizovaných exteriérů. Domluvili jsme se s autorkou o možnosti instalace na našem muzeu pro sezónu 2001. Téma cestování v našem regionu je více než aktuální a pohled do historie novodobého společenského fenoménu pro muzeum velmi zajímavý. Dohodli jsme si s vedením Moravské galerie v Brně zápůjčku kompletu secesní ložnice vyrobené podle návrhu Dušana Jurkoviče a historických plakátů, s Technickým muzeem v Brně zápůjčku přenosné toalety z počátku století, s Českými drahami zápůjčku části vybavení osobního vagónu též z počátku století. Vyhledávání možných exponátů v našich vlastních sbírkách neskládalo velký optimismus. Oslovili jsme proto čtenáře regionálního tisku s informací, že připravujeme takovou výstavu s prosbou o zápůjčky nebo dary předmětů, které by mohly ve výstavě hrát. Stalo se, o čem muzejník celý život sní. Známí přátelé muzea zvolna a nesměle nabízeli předměty, kterých si jistě považují, jestliže je dosud uchovávali. Jak pokračovala instalace, rozrůstala se řada možných exponátů a rozrůstalo se základní téma o dnes už historické předměty z padesátých a sedesátých let 20. století. Ze skromného základu vyrostla výstava o stovkách exponátů – muzejních, zapůjčených nebo darovaných.

Radu exponátů rozšířili manželé Florianovi (Mikulov) – přenosný gramofon, kufry, osobní doklady, oděvní součásti, Libuše Nechvátalová (Mikulov) – početný soubor oděvních součástí a bytového textilu, manželé Hlaváčkovi (Mikulov) – přístroj léčebných proudů, dobré známý z filmu Jiřího Menzela Postřížiny, telefonní přístroj, Pavel Kostrhún (Brno) – horkovzdušný balon, Karel Zemánek (Mikulov) – oděvní součásti, Václav Hicl (Valtice) motorka Jawa ČZ 1955, manželé Vrbkovi (Mikulov) – turistická výbava a fotoaparáty, Antonín Bajgar (Mikulov) – fotoaparát, p. Kopnický (Brumovice) – lyže, Miloslav Dvořák (Brno) – lodní kufr, námořní dalekohled, František Hrazdira (Mikulov) – osobní doklady. Pochopitelně všichni zaměstnanci muzea prohlédli domácnosti své a svých blízkých či vzdálených příbuzných a známých. Dámské šaty ze třicátých let darovala návštěvnice z Vídni.

Konečná verze výstavy u nás vypadala pak zcela jinak, než původní verze ve Šlapanicích. Reakce návštěvníků napovídají, že téma a způsob instalace je přitahuje, a navíc se objevují další nabídky předmětů k doplnění výstavního obrazu.

Výstava o kapitole života našich nepříliš vzdálených předků upozornila na půvab a hodnotu předmětů, které dnes už k nepotřebě v reálném životě mohou hrát novou, důstojnou roli v muzejní instalaci. Za sto let mohou být důležitým pramenem poznání a spojením s minulostí.